

Zápis

z porady profesionálních knihovníků veřejných knihoven regionu Uherské Hradiště

konané dne 4. 12. 2024 v KBBB Uherské Hradiště

Přítomni: dle prezenční listiny

Program porady:

- Tritius – informace a novinky ze setkání uživatelů – B. Urbánková
 - Doporučení na knihy pro děti „Hrdinové v literatuře“ – H. Hanáčková
 - Statistické vykazování v roce 2025 – M. Petruš
 - Různé a závěrečná diskuse
 - Komentovaná prohlídka výstavy v Galerii Slováckého muzea: "Šťastné a veselé?"
-
- V úvodu porady předány **Ročenky Zlínského kraje 2023** (uveřejněna fotografie z Boršic – Dobrodružství pavoučka Čendy a z Kunovic – porada profesionálních knihoven).
 - **SPLK** – platba členského příspěvku za rok 2024. Poděkování knihovnám za podporu spolku.
(<https://www.knihovnabbb.cz/splk>)

1. Tritius – informace a novinky ze setkání uživatelů – B. Urbánková

- modul on-line platby – platební terminál – napojeno přímo na Tritius, umožňuje platby kartou: <https://doc.tritius.cz/bin/view/uzivatelsky-manual/zarizeni/platebni-terminal/>
- modul digitální průkazky – součástí mobilního telefonu, nutno pořídit čtečku, která umí číst kódy z mobilního telefonu. Více informací: <https://doc.tritius.cz/bin/view/uzivatelsky-manual/digitalni-prukazy/>
- modul Bank ID – ověřování totožnosti (e-podpis), např. v případě předregistrace. Za každé ověření je účtováno 20,-.

2. Doporučení na knihy pro děti „Hrdinové v literatuře“ – H. Hanáčková. Presentace je přílohou zápisu a slouží pouze pro vlastní účely.

Odkazy na metody:

Kritické myšlení - práce s textem – přehledné kartičky s popisem metod a s pracovními listy, cena kolem 50 Kč

<https://www.ucitelnice.cz/produkt/27701>

Čtenářské deníky, pracovní listy, lekce:

[https://www.ucitelnice.cz/materialy?category=\[376\]&page=1&orderBy=recommended&size=20](https://www.ucitelnice.cz/materialy?category=[376]&page=1&orderBy=recommended&size=20)

Pohádkové karty z MKP, zdarma ke

stažení: https://web2.mlp.cz/koweb/00/04/42/29/92/pohadkove_karty.pdf

Kartičky s otázkami v rámci dílny čtení se dají koupit zde: Úkoly na kartách pro dílnu čtení:

<https://lesynapadu.cz/produkt/cesky-jazyk-cteni/ukoly-na-kartach-pro-dilnu-cteni>

Recenze na knihy, resp. kde se inspirovat:

- knihy Zlatá stuha <http://www.zlatastuha.cz/cs>
- a Sukova knihovna <https://www.npmk.cz/knihovna/sukova-knihovna/suk-cteme-vsichni>
- Mravenčí chuva <https://mravencichuva.cz/>
- Opičí matka (Petra Žalmanová) <https://www.facebook.com/opicimatka>
- Pesleri (Veronika Peslerová) <https://pesleri.blogspot.com/2024/> (a facebook pesleri)
- iliteratura.cz Moc doporučuji. (Prioritou časopisu je kvalitní literární kritika. ... literární časopis sleduje aktuální knižní nabídku a dění na literární scéně a doplňuje ho rozsáhlý, všem přístupný archiv článků reflektujících literární vývoj posledních dvaceti let.) V záložce Témata najdete např. štítky Děti... www.iliteratura.cz
- Svaz knihkupců a nakladatelů: Nejlepší knihy dětem <https://www.nejlepsiknihydetem.cz/>
- Čtenářský metr (mobilní aplikace) <https://www.ctenarskymetr.cz/>
- knihkupectví s dětskou literaturou – jejich weby, např. <https://www.dlouhapuncocha.cz/> , <https://www.2veverky.cz/> Dlouhá punčoch má hodně různých štítků, hodí se při hledání tématu na lekci apod.
- (a také viz <https://www.holubkovova.cz/kde-hledat-dobre-knihy/knihkupectvi/>)
- **KukSuk**: vlastní seznamy, výběr dětských knih na jakémkoliv téma: <https://www.databazeknih.cz/vlastni-seznamy/kuksuk-405307>

3. Statistické vykazování za rok 2024:

- Za rok 2024 jsou ve statistice (formuláři KULT) oproti předchozímu roku minimální změny:
 - Část III – Výpůjčky:
 - Úprava ve vykazování výpůjček pro rok 2024. Nový součtový řádek č. 301 Výpůjčky celkem (fyzické a **online 0302+0513**). Týká se knihoven Bojkovice, Boršice, Kunovice a Uherský Brod.

- Nová formulace - ř. č. 302 Výpůjčky **fyzických** dokumentů celkem
- Část IV – jen nová přesnější formulace:
 - Ř. 412 - Profesní vzdělávání odborných zaměstnanců knihovny (počet zaměstnanců, **kteří se vzdělávali** k 31.12.)
- Část V. – Elektronické služby knihovny - jen doplněná formulace:
 - Ř. 513 - Počet online výpůjček e-knih, **e-audioknih** apod.
- Formuláře jsou ke stažení na webu IPK - <https://ipk.nkp.cz/statistika-pruzkumy-dokumenty/statistiky>
- Proběhl webinář věnovaný **elektronickému sběru statistických dat NIPOS**. Cílem bylo seznámit s novým systémem elektronického sběru, kdy bude možnost přímého vkládání dat obsluhovanými knihovnami, kterým to jejich pověřená knihovna umožní.
- Koha umožňuje již přímo ze systému export do NIPOS – využije knihovna Kunovice.
- Na poradě metodiků zlínského kraje bylo dohodnuto, že letošní rok pro náš kraj zůstane v postupu vykazování stejný. Aby se vyvarovalo chyb a nepřesností, profesionální knihovny k vyplňování využijí e-formulář, který na nedostatky hned upozorní. Všechny profesionální knihovny jej dodají fyzicky (podepsaný starostou) na poradě dne 22. 1. a formulář bude zaslán M. Petřů i elektronicky. **Pomocný formulář pro vyplňování statistických údajů:**
- <https://ipk.nkp.cz/statistika-pruzkumy-dokumenty/statistiky>

Najdete ve formátu „xls“ pod: Statistický výkaz Kult (MK) 12-01 ve formátu Excel (interní formulář pro profesionální knihovny)

Zpracování statistik, na co si dát pozor:

Tritius umožňuje tisk sestavy „roční statistika,“ kde je uvedena většina údajů, které se dají po kontrole přepsat do příslušných řádků v Excel pomocné statistické tabulce. Roční výkaz v Tritiu:

Akce - ostatní - roční výkaz o knihovně

- Při vyplňování statistického výkazu si ověřit vykázané údaje za rok předminulý, aby se vyvarovalo opakujících se chyb.

Roční výkaz o knihovně za rok 2024

Oddíl I. Knihovní fond

- **Stav knihovního fondu** není možné jen opsat ze sestavy, kterou zobrazí Tritius. Je nutné si údaje ověřit dle skutečnosti a vycházet z údaje o stavu knihovního fondu za rok předminulý (řádek 0101), který byl ve statistice uveden. K danému stavu když se přičte přírůstek a odečte úbytek za aktuální rok, vyjde stav KF za rok sledovaný.
- Pozor na řádek jiné (0113), Tritius v řádku „jiné“ 0113 generuje včetně deskových her i brožury,

v sumáři je ale nevykazujeme, do řádku patří pouze počet deskových her, proto je nutné brožury odpočítat.

Kontrola stavu KF v systému Tritius – tři sestavy. Nutno znát a z toho při statistice vycházet:

- o sestava - statistika podle lokací a typu dokumentů za daný rok (obr. 1), výstupní sestava 1114 (Výstupy – statistika podle filtru),
 - o sestava - stav KF podle tematických skupin (obr. 2), výstupní sestava 601 (Výstupy – statistika podle filtru),
 - o sestava – přírůstek za daný rok (obr. 3), výstupní sestava 1114 (Výstupy – statistika podle filtru),
 - o poslední přírůstek minus poslední úbytek rovná se aktuální stav KF.
- Tritius - stav KF podle tematických skupin a přírůstek minus úbytek – tato čísla musí být shodná!
 - Zvukově obrazové dokumenty – pokud vykážete do řádku 0110, nelze je dle autorského zákona půjčovat, jejich půjčení nevykazovat do řádku 0313, ale do řádku 0312 nebo do jiného 0316. (Vykazují pouze Kunovice – počet 302).
 - Vyplnit v oddílu KF i řádek 0115, ten se většinou rovná řádku 0102. Tritius tento údaj v roční statistice neuvádí, jelikož počet svazků ve volném výběru může být jiný. (Např. knihovna může mít skladové prostory a to systém neví).

Typy dokumentů:

- **0109 – zvukové:** MP3, CD hudební, audioknihy, gramofonové desky, magnetofonové kazety, pásky.
- **0110 – zvukově obrazové:** DVD, VC – video kazety. Např. ozvučené videozáznamy, DVD-video, filmové záznamy. Knihovny nemají licenci na půjčování tohoto druhu dokumentu, řádek 0312 musí zůstat prázdný.
- **0112 – elektronické dokumenty:** DVD-ROM, CD-ROM – přílohy k odborným časopisům, např. CHIP a přílohy ke knihám. Definice: CD a DVD, které lze přehrát jen pomocí PC a dále CD a DVD s texty v pdf, obrázky a programy.

Různé ke statistickému vykazování:

- **VF (řádek 0410)** – počet svazků si raději ověřit u J. Skalické, většinou se číslo s výstupem z Tritia neshoduje.
- VF mohou využívat i profi knihovny – kromě knih lze zapůjčit i audioknihy a deskové hry.
- **Vzdělávání zaměstnanců (řádek 0413)** – nezapomínat vykazovat i čas strávený četbou odborných časopisů. Do odborného vzdělávání lze zahrnout také individuální studium odborné periodické i neperiodické literatury (časová dotace je max. 2 hodiny za kalendářní měsíc).
- Definice: **prezenční výpůjčky (řádek 0317) Prezenční výpůjčka:** dokument se půjčuje jen

v prostorách knihovny, zejména studovny a čítárny. Vykazují knihovny, které mají fond určený pro prezenční půjčování.

- Definice: **on-line zodpovězené dotazy** (řádek 0514) - Pro potřeby statistického výkaznictví jsou to informační služby, které knihovna poskytuje svým uživatelům prostřednictvím internetu na základě jejich vyžádání. (např. služba Ptejte se knihovny, Napište nám, dotazy ze sociálních sítí apod.)
- Definice: **Studijní místo** (řádek 0427). Místo v knihovně sloužící uživatelům na čtení nebo studium, ať už s technickými zařízeními nebo bez nich. Nezapočítávají se místa v halách, přednáškových a divadelních sálech, kde se uskutečňují kulturní a vzdělávací akce a oddechových prostorech.
- Zkontrolovat si, zda je v řádku 0703, vykázána částka **získaná z dotace VISK3** – často chybí. Za rok 2024 bude mít vykázáno: Nivnice, Hluk, Babice, Uherský Ostroh a Uherský Brod. (Nivnice bude mít dotaci vykázanou i v řádku 0706 – Malé projekty SKIP).
- **Udržovací poplatek za Tritius** se vykazuje v řádku 0814 „Ostatní náklady výše neuvedené.“ Nelze uvádět do řádku 0810!

Když si nevíte rady, vezměte si výkaz z roku minulého a podívejte se, které údaje jste vyplňovali, které údaje máte námi opravené a proč.

4. Různé a závěrečná diskuze:

- **Grantový program VISK 3** by měl sloužit hlavně a především na inovace, novinky, zavedení nových služeb. Nikoliv na udržování knihovních systémů nebo na výpočetní techniku. Stále velký důraz na regionální knihovní systémy, **půjčování e-knih, e-audioknih**. Na e-knihy či e-audioknihy lze žádat minimálně na 1 balíček, což je 450 výpůjček. Částka z dotace 15.000 a 7.050 spoluúčast obce. Jednorázová platba za pořízení modulu e-výpůjčky: do 20.000 svazků je to částka 1.575 Kč, do 10.000 svazků je to částka 563 Kč.
 - **Vznik nového modulu e-vypůjčky – vysvětlení firmy Tritius:** Hlavním důvodem jsou změny na straně poskytovatele Palmknihy.cz. Vzhledem k tomu, že společnost Albatros Media a.s. není dlouhodobě ochotná se podílet na nákladech souvisejících s fungováním, ale i servisem jejich systému, vznikl tento nový modul. Modul musí zakoupit i REKS knihovny, pokud jej chtějí používat. Původní systém e-knih, který knihovny dosud používají, a byl zdarma, bude v budoucnu vypnut a bude fungovat pouze ten nový. V případě trvalé licence systému Tritius lze o modul žádat v projektech VISK. Pro webovou službu to možné bohužel není.

- **Knihovny, které v letošním roce budou žádat o grant nebo žádost již zaslaly** (7 knihoven): Hluk – NEK katalog, Kunovice – K-BOD, Boršice – e-audioknihy, Buchlovice e-knihy, Bojkovice – bibliobox, Uherský Ostroh – e-knihy, Staré Město – 2krát PC.
- **Tritius** – MVS modul, musí mít k dispozici všechny profesionální REKS knihovny, pokud to tak není, musí si o spuštění zažádat firmu Tritius. Zápis MVS bude předvedeno v rámci lednové porady.
- Požadavek na profesionální knihovny: napsat M. Petřů dotazy a požadavky na systém Tritius, co budou chtít v rámci porad v roce 2025 ukázat, vysvětlit, objasnit.
- Noc s Andersenem 28. 3. 2025
- 1. 1. 2025 – start soutěže „Přečti zlínský mrakodrap.“ Termíny odevzdání a vyhlášení mohou být ještě pozměněny. Bližší informace a aktuální plakátek budou knihovnám zaslány.

Registrujte svou třídu e-mailem.
škola, třída, třídní učitel, počet žáků

Zapisujte společně přečtené knihy.
arch pro zápis pošleme obratem po registraci

Vyplněné archy naskenujte a pošlete e-mailem nebo přineste osobně do knihovny.
termín pro odevzdání: 30. dubna 2025

Vyhlášení výsledků proběhne v květnu 2025.

Soutěž je určena žákům
4. a 5. tříd ZŠ
ve Zlínském kraji.

Knihy musí být přečteny celá,
počet stran = poslední číslovaná stránka.

Vyhrává třída, která v daném období
přečte nejvíce stran.

Příští porada: 22. 1. 2025

Zápis zapsala: Bc. Markéta Petřů